

מדרש רבה

בהר - שמיים או ארץ נבראו תחילה?

הרב יצחק שילת

ויקרא רבה, בהר, פרשה לד

ג דָּבַר אַחַר, וְכִי יָמוּהוּ, הַדָּא הוּא דְכָתִיב (משלי יא, יז): גִּמְלַל בְּפִשּׁוֹ אִישׁ חֶסֶד, זֶה הַלֵּל הַזֶּקֶן, שֶׁבְשָׁעָה שָׁהָיָה נִפְטָר מִתְלַמְּדֵי הָיָה מְהֵלָה וְהוֹלָה עִמָּם, אָמְרוּ לוֹ תְלַמְּדֵינוּ רַבְנֵנוּ לְהִיכֹן אֶתְהּ הוֹלָה אָמַר לָהֶם לַעֲשׂוֹת מִצְוָה, אָמְרוּ לוֹ וְכִי מַה מִצְוָה זֹאת, אָמַר לָהֶן לְרַחֵץ בְּבֵית הַמְּרֻחָץ, אָמְרוּ לוֹ וְכִי זֹאת מִצְוָה הִיא, אָמַר לָהֶם, הֵן. מַה אִם אֵיקוֹנֵינוּ שֶׁל מַלְכִים שֶׁמַּעֲמִידִים אוֹתָן בְּבֵית טְרַטִּיאוֹת וּבְבֵית קַרְקִסִּיאוֹת, מִי שֶׁנִּתְמַנֶּה עֲלֵיהֶם הוּא מוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפָן וְהוֹן מַעֲלִין לוֹ מְזוֹנוֹת, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁהוּא מִתְגַּדֵּל עִם גְּדוּלֵי מַלְכוּת, אֲנִי שֶׁנִּבְרָאתִי בְּצֶלֶם וּבְדַמּוֹת, דְּכָתִיב (בראשית ט, ו): כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם, עַל אַחַת כְּפֹה וְכַפֵּה.

חגיגה יב' א'

ת"ר ב"ש אומרים שמים נבראו תחלה ואח"כ נבראת הארץ שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ וב"ה אומרים ארץ נבראת תחלה ואח"כ שמים שנאמר (בראשית ב, ד) ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים

ביצה טז' א'

תניא אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת מצא בהמה נאה אומר זו לשבת מצא אחרת נאה הימנה מניח את השניה ואוכל את הראשונה אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים שנאמר (תהלים סח, כ) "ברוך אדני יום יום"

דף מקורות